

Kalendár výročí osobností okresu Galanta

Apríl 2022

Pred 440. rokmi (8.4.1582) sa narodil v Galante krajinský hodnostár a veľkostatkár **Mikuláš Esterházy**. Študoval na jezuitských školách. Pôsobil ako pobočník hornouhorského hlavného kapitána, neskôr zastával funkcie brežského, zvolenského, šopronského župana, kráľovský radca a hlavný dvoran, hlavný kapitán Nových Zámkov a stredoslovenských banských miest, krajinský sudca, v roku 1625 uhorský palatín. Jeden z najvýznamnejších predstaviteľov prohabsburskej katolíckej uhorskej šľachty. Zakladateľ bohatstva a moci rodu. Tlačou vyšli jeho listy adresované odporcom Habsburgovcov a zostala po ňom bohatá rukopisná pozostalosť. Rytier zlatej ostrohy, ako prvý v Uhorsku vyznamenaný Radom zlatého rúna.

Pred 100. rokmi (14.4.1917) umrel hudobník **Rudolf Adámy**, dirigent a skladateľ. Po štúdiách na preparandii v Trnave a v Soprone študoval na hudobnej akadémii v Lipsku. Pôsobil ako dirigent viedenskej opery a od roku 1896 ako profesor hudby na gymnáziu v Banskej Bystrici. Zložil cirkevné skladby a niekoľko operiet. Je rodákom zo Šintavy.

Pred 320. rokmi (17.4.1702) sa narodil v Galante cirkevný hodnostár a cirkevný historik **Mihály Ambrozowszky**. V meste Eger pôsobil ako kanonik od 1744 a ako rektor seminára od roku 1754. Venoval sa histórii cirkvi, ktoré spracoval a vydal aj knižne.

Pred 50. rokmi (17.4.1972) umrel v Galante-Hodoch **Žigmund Hubáček**, medirytca a kníhviazač. Vyučil sa za kníhtlačiar a knihára. Pracoval ako tlačiar a knihár, výtvarník v textilke, od roku 1947 ako ľudový výtvarník v ÚLUV-e. Autor keramických i grafických prác, malieb na skle, akvarelov, najmä reliéfov tepaných do medi. Jeho diela sa nachádzajú v Slovenskej národnej galérii, v Oblastnej galérii v Banskej Bystrici a i. Držiteľ viacerých ocenení. Vystavoval na Slovensku.

Pred 250. rokmi (19.4.1772) sa narodila v Šintave spisovateľka **Mária Terézia Artnerová**, poetka, dramatička. Vzdelanie získala v rodine. Žila v Šoprone, potom na panstve rodiny Zayovcov v Uhrovci, v Bučanoch, po roku 1815 u svojej sestry v Záhrebe. Debutovala básnickými zbierkami, v dramatickej tvorbe sa orientovala na veseloherný žáner. Napísala aj drámy s historickými námetmi a hrdinský epos. Tvorila v nemeckom jazyku.

Pred 85. rokmi (26.4.1937) sa narodil v Šintave hudobník **Mgr. Jaroslav Červenka**, klarinetista, saxofonista, aranžér a skladateľ. Absolvent Konzervatória a Vysoké školy múzických umení v Bratislave (odbor klarinet). Pôsobil v jazzových súboroch Alli Jazz Band, Revival Jazz Band, T and R Band. Výuke hudby sa venoval celý život. Je držiteľom Ceny L. Martoníka (1997), Ceny mesta Sereď (2005), Najlepší hudobník 20. storočia a je zapísaný do záznamov 2000 najlepších hudobníkov sveta. Žil v Sereďi.

Pred 200. rokmi (27.4.1822) sa narodil v Rakovej kňaz **Ján Palárik**, slovenský dramatik a publicista. Teológiu študoval v Ostrihome, v Bratislave a v Trnave. Po vysviacke pôsobil na rôznych miestach, od roku 1856 v až do svojej smrti v Majcichove (patrili tam i filiály Abrahám a Hoste). Spolupracoval pri zakladaní Matice slovenskej, organizátor národného školstva a osvety. Jeho literárne dielo sa skladá najmä z drám, publicistiky a niekoľkých učebníc. V Abraháme sa nachádza jeho pamätná tabuľa (2008).